

ISSN 1331-8411

KARIKA

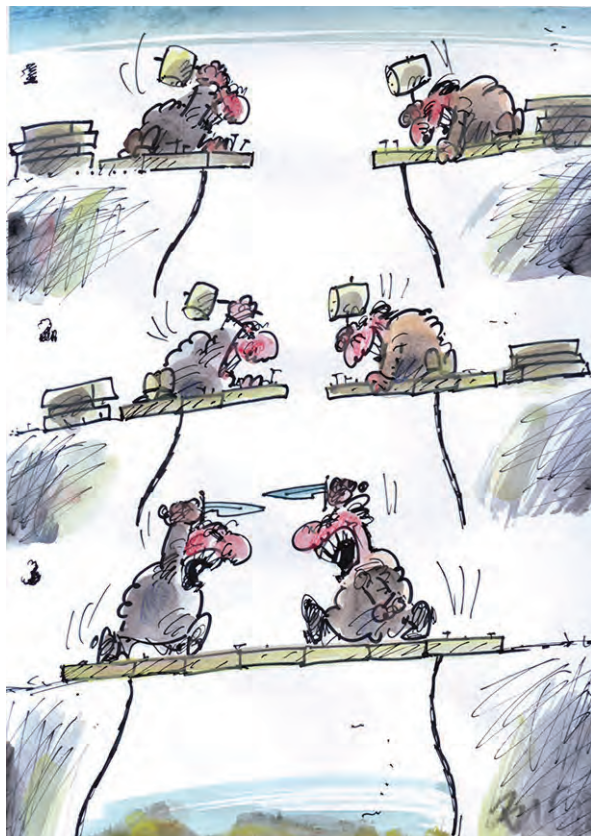

079

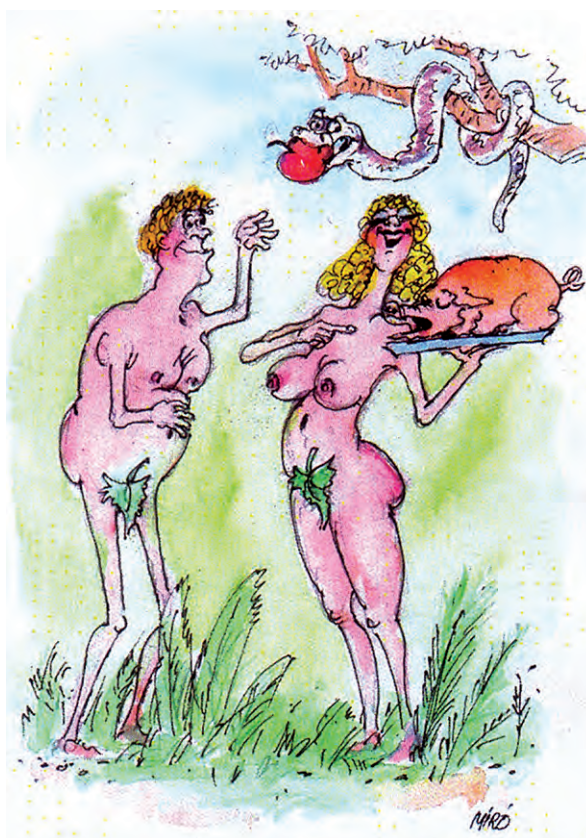
glasilo Hrvatskog društva karikaturista prosinac 2019.

7th "RED MAN", Kina, Excelent Prize: MOJMIR MIHATOV
Tema: Portret karikatura: Mona Lisa

6. MEĐUNARODNI KONKURS KARIKATURA
A. KLAS 2019, Srbija
Diploma Slobodan Butir

KAČAREVO 2019, Srbija
Specijalna diploma Miro Georgijevski
(S.Makedonija), Tema: Slanina

4. MEĐUNARODNA IZLOŽBA KARIKATURA ČAKOVEC 2019
Priznanje Mario Rosanda, Tema: Voda

SADRŽAJ

- 4 24 MIK ZAGREB 2019
- 6 Razno iz svijeta karikature
- 9 Dalmatiner
- 11 Izložba članova HDK putuje
- 12 Zlatno doba splitske karikature
- 14 Međunarodne izložbe u HR
- 15 OSKARfest
- 16 Frano Dulibić: Profesija karikaturist
- 17 Novi članovi HDK
- 18 Kronika hrvatske gluposti
- 20 Izložbe članova
- 22 Odjeci s festivala

2nd KURD CARTOON FORUM 2019
Prva nagrada Mojmir Mihатов, Tema: Voda

Druga nagrada: Milenko Kosanović - Srbija
Treća nagrada: Jordan Pop Iliev – S.Makedonija
Special Prize:
Damir Novak – Hrvatska, Naji Benaji – Maroko

IMPRESSUM

Izdavač:
Hrvatsko društvo
karikaturista
Savska 100
10000 Zagreb

Telefon:
(01) 4923 673
(samo četvrtkom
od 19 do 21 sat)

E-mail:
hrvdrukar@gmail.com

Broj računa (IBAN):
HR2823600001101453975
kod Zagrebačke banke

Glavni urednik:
Zdenko Puhin

Grafički urednik:
Predrag Raičević

Uredništvo:
Zoran Hajko
Krešimir Kveštek
Milan Lekić
Ratko Maričić
Nikola Plečko
Ivan Sabolić
Davor Trgovčević

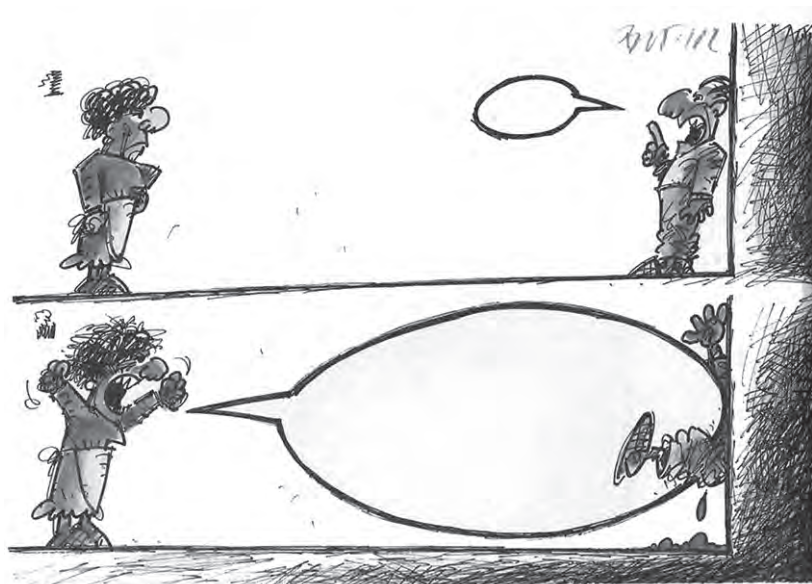
Dizajn i prijelom:
MEDIAVEKTOR
Studio za
grafičko oblikovanje

MUŠKARAC I ŽENA NA 24. MIK ZAGREB 2019

Muškarac i žena – evo vječne teme za razgovor i umjetničke doživljaje za pamćenje. Ovoga su se puta vječne borbe i ljubavi među spolovima primili svjetski karikaturisti što izlažu na 24. Međunarodnoj izložbi karikatura u Klovićevim dvorima, a u organizaciji Hrvatskog društva karikaturista.

Međunarodni ocjenjivački sud u sastavu Mikhail Zlatkovsky, Frano Dulibić, Marina Braović Hajdarović, Srećko Puntarić i Tisja Kljaković nije imao nimalo lagan posao jer je na natječaj pristiglo 1007 karikatura iz gotovo cijelog svijeta od kojih neke dosižu visoke umjetničke vrijednosti. Prvu nagradu osvojio je Luka Lagator iz Crne Gore prikazujući muškarca i ženu kako iznad ponora mučno grade most jedno prema drugome što je univerzalna slika složenih odnosa spolova koji prečesto nakon sretnih svadbenih truba završavaju žestokim svađama već tjedan dana kasnije. Drugonagrađena Miroslava Raković smjestila je svoju ženu u krevet okružena mačkama dok joj se suprug, odjeven kao mačak, pokušava približiti stojeći uz postelju. Više je to nego jasna slika koliko su žene umorne od muških zahtjeva, ali i koliko se muškarci danas moraju trsiti da bi se približili "drugom spolu". Pavel Kuczynsky napravio je zastrašujuću sliku smrtonosnog poljupca jedne glave u glavu pretvorenu u žilet pokazujući onu najsmrtonosniju vezu kada ljubav postane otvoreno ratište i bojno polje bez preživjelih. Posebno priznanje dobio je Slobodan Butir pokazujući vječnu "brbljavost žena" karikaturom u kojoj žena doslovce riječima pribija muškarca uza zid podsjećajući nas na staru priču kako su nekada u Zagrebu brbljave piljarice morale nositi masku preko usta ne bi li se okolina zaštitila!

24. MIK ZAGREB 2019
Posebno Priznanje Slobodan Butir
Tema: Muško-ženski odnosi

24. MIK ZAGREB 2019

Tema:
Muško-ženski odnosi

PRVA NAGRADA:

LUKA LAGATOR, Crna Gora

DRUGA NAGRADA:

MIROSLAVA RAKOVIĆ, Srbija

TREĆA NAGRADA:

PAVEL KUCZYNSKI, Poljska

POSEBNA PRIZNANJA

SLOBODAN BUTIR, Hrvatska

ISTVAN KELEMEN, Mađarska

MOJMIR MIHATOV, Hrvatska

JULIAN PENA-PAI, Rumunjska

SERGEI SEMENDYAEV, Ukrajina

Priznanja su pripala i Istvanu Kelemenu na duhovitijoj karikaturi na kojoj muškarac na klupi uzalud pokušava metnuti ruku među ženine noge obložene ciglom kao duhovitu kroniku vječne muške žudnje za seksom. Mnogo je tragičnija umjetnička visoko estetizirana slika Mojmira Mihatova koji je prikazao sićušnu ženu kako uzdiže veliki stol za kojim sjedi muškarac pokazujući koliko su žene danas preopterećene svim mogućim vrstama poslova noseći breme obitelji i posla. Da se ljudi vole oduvijek pokazuje duhovita i također priznanjem ovjenčana karikatura Julian Pena Paija koji prikazuje pećinski par u kojem muškarac uređuje ženi kosu. Svakako odlična izložba koja prikazuje da se ništa nije promijenilo od vremena prehistorije kada su muškarac i žena dijelili svoj prostor uvijek istim ljubavima i svađama koje

se nisu promijenile od praskona. Izložba je kronologija muško ženskih odnosa u svim mogućim situacijama te je svakako preporučujemo ljubiteljima dobre karikature koja je ipak preživjela uništenje velikog dijela tiskanih medija, a izložbi dala dignitet značajne međunarodne manifestacije.

Zašto je za izložbu odabrana tema odnosa muškaraca i žena pojasnili su nam organizatori izložbe Hrvatsko društvo karikaturista: "Osnovnu podjelu ljudi možemo učiniti na dvije grupe: na muškarce i žene. Upravo tim redom prema Bibliji. Suvremena slika, zapravo crtež, jednog muškarca i jedne žene poslana je natrag u bespuće svemira kao dokaz da postoji misaoni život na zemlji. Muškarci i žene stalno su u nekom odnosu, ali te njihove odnose teško je pobrojati i nemoguće ih je sistematizirati. Međutim da bi bilo nekog reda, da bi ljudi, dakle muškarci i žene mogli živjeti po određenim pravilima neki od njihovih odnosa su institucionalizirani. Tu se svakako kao najvažniji odnos muškarca i žene nalazi brak. Možemo reći da je to temeljni odnos muškarca i žene, koji se lijepo vidi ali znamo da ima i onih lijepih odnosa koji se ne vide. Iz braka kao temeljnog odnosa muškarca i žene, nastali su mnogi međugeneracijski muško ženski odnosi. Istine radi, treba reći da to uvijek nije slučaj što se tiče braka.

Osim braka, a da bi mogli živjeti slobodno i nesputano ljudi su se organizirali i u druge muško ženske instalacije recimo od mjesnog odbora do Ujedinjenih naroda ili u radno vrijeme od radnog mjesta do korporacije. Sve to skupa dovelo je do stanovitih odnosa između tako stvorenih institucija. Prije svega se to događa unutar jedne države, ali i između država samih, a to su onda međunarodni muško ženski odnosi. Na prvi pogled reklo bi se da je to pretjerana tvrdnja, ali to je samo na prvi pogled. Naime, već je spomenuto da se radi o muško ženskim institucijama jer u svima, bilo one male ili velike, djeluju muškarci i žene a posve je prirodno da muškarci i žene unutar institucije stupaju u muško ženske odnose skupno ili pojedinačno bilo da svaki za sebe štite svoje interese ili traže svoja prava. Nije teško razabrati da upravo ovi muško ženski odnosi, na kraju krajeva, utječu na odnose između korporacija, i između naroda i država. Ako je tome tako, a čini se da je onda možemo zaključiti da su muško ženski odnosi temelj svih odnosa među ljudima. Dakle tema: muško ženski odnosi za 24. međunarodnu izložbu karikatura – Zagreb 2019. tema je svih tema. Ona u sebi zrcali sve odnose među nama a ljudima, ali i neke odnose koji se stvaraju među nama a posve su neljudski. O ovoj temi razmišljalo je preko 400 autora karikaturista iz 60 država".

Autor: Marina Tenžera, Dnevno.hr

MIKHAIL ZLATKOVSKY

Mikhail Mikhaylovich Zlatkovsky bio je predsjednik ocjenjivačkog suda za izbor najboljih karikatura pristiglih na 24. međunarodnu izložbu karikatura „Zagreb 2019“.

U bogatoj biografiji Mikhaila Zlatkovskog, može se pročitati i podatak da je dobitnik francuskog Ordена legije časti, ali svakako najimpresivniji podatak jest činjenica da je do sada osvojio 306 nacionalnih i međunarodnih nagrada u mnogim likovnim žanrovima, uključujući postere, karikature, crtane filmove, animaciju, ilustracije knjiga i časopisa.

Rođen je 1944. u Moskvi, osnivač je i bivši predsjednik ruske nacionalne udruge karikaturista.

Cijenjen u svijetu za ukrajinske novine „День“ dao je zanimljiv odgovor na pitanje:

Osjećate li da u Rusiji postoji potražnja za vašim radom?

“Naravno da ne. Osobno za mene je profesija političkog satiričara zabranjena od 2008. Zabrana je započela danom Putinove inauguracije: prvo je crkva postala tabu, zatim vojska, policija, tužiteljstvo, Gazprom, sanitarna epidemiološka služba i na kraju, od 2008. sve je tabu.”

PORTO CARTOON
Portugal 2019
Second Prize: Mojmir Mihatov
Hrvatska
Tema: Jezici i svijet

NEW YORK TIMES: AUTOCENZURA

Od početka srpnja list New York Times više neće objavljivati političke karikature ni u svom međunarodnom izdanju, nakon što ih je ukinuo u onom za američko tržište. Taj potez autocenzure sazio je nakon polemika nastalih nakon što je objavljena karikatura portugalskog crtača Antonia Moreira Antunesa na kojoj se nalazi Donald Trump, koji na glavi ima židovsko pokrivalo (kippà) i oči pokrivene naočalima za slijepce, i pas s likom izraelskog premijera Benjamina Netanyahua s Davidovom zvijezdom.

Poznati američki list The New York Times (NYT) najavio je pisanu ispriku uredništva, nakon što je karikatura proglašena „antisemitskom“. Sve to ne bi bilo neobično da šef uprave i glavni urednik nisu – Židovi

Jerusalem Post je napisao da su i nacisti crtali Židove u obliku životinja, kao pse, majmune i svinje, na kojima je bila Davidova zvijezda. Moreira Antunes pravdao se da nije htio da njegova poruka bude shvaćena kao antisemitska, a New York Times se javno ispričao.

Nakon što je poljska nogometna reprezentacija u Varšavi pobijedila Izrael u kvalifikacijama za Europsko prvenstvo 2020. s 4:0, Poljski nogometni savez (PNS) je na svojoj stranici na Facebooku za utakmicu napisao da je bila „pogrom!“. Na ruskom riječ „pogrom“ znači „uništenje“. Poljski su nogometaši „uništili“ izraelske. Svi se smiju ovoj objavi samo što je „pogrom“ bila riječ koja je upotrebljavana u vrijeme carske Rusije u 19. stoljeću za krvave napade vojske na židovsku zajednicu. Glasnogovornik PNS-a Jakub Kwiatkowski opravdavao se da se taj izraz normalno upotrebljava u svijetu nogometa. Ipak, na kraju je taj izraz uklonjen.

Riječi ipak treba vagati, jer u suprotnom postaju gore od mača, pa će biti sve više onih koji će posezati za cenzurom. No, postoje izrazi koje se ne bi trebalo upotrebljavati jer su tijekom prošlosti bili oskrnavljeni. Od ignorancije do arogancije nema mnogo razmaka. Neznanje se pokriva napadima.

SMIJEH ZA DESET

U sklopu 10. jubilarnog tjedna smijeha, od 08.-17.03.2019. održana je u varaždinskom kazalištu po treći puta i izložba karikatura pod nazivom „Smijeh za deset“, tako da se suradnja Kerekesh teatra i HDK sada može početi nazivati tradicionalnom.

Kao i prošlih godina izbor najboljih radova obavili su posjetitelji kazališnih predstava tijekom cijelog tjedna, koji su svojim glasačkim listićima odabrali najbolje radove. Nagradu za najbolju portretnu karikaturu osvojio je Tomislav Kaurin, a priznanja Davor Trgovčević i Marijan Pavečić. Za najbolju geg karikaturu izabran je rad Damira Novaka, a priznanje je dobio Branko Ilić.

Nagrade i priznanja dodijeljena su po završetku posljednje predstave „Pod hitno na hitnu“, pred prepunim kazalištem.

*KEREKESH TEATAR Varaždin
Prva nagrada za portret karikaturu Tomislav Kaurin*

JIM CARREY CRTA

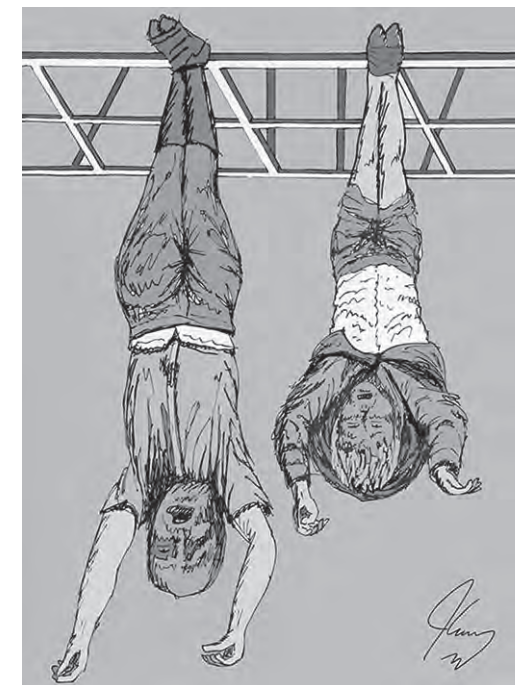
Osim što je proslavljeni komičar, Jim Carrey (57) također je i karikaturist, koji svojim crtežima najčešće kritizira politiku aktualnog američkog predsjednika Donalda Trumpa, ali prošlu subotu obrušio se i na fašistički režim. Glumac je, naime, na Twitteru objavio svoju najnoviju karikaturu koja prikazuje obješene Benita Mussolinija i njegovu ljubavnicu Claru Petacci.

- Ako se pitate čemu vodi fašizam, samo pitajte Benita i Claretu - napisao je Carrey kraj crteža, koji je razbjesnio 56-godišnju desničarku Alessandru Mussolini, unuku zloglasnog talijanskog diktatora.

- Ti si kopile! - komentirala je ljutita Alessandra komičarevu objavu koju je „lajkalo“ više od 83.000 ljudi, ali nije se zaustavila samo na tome.

Ubrzo je na svom profilu na Twitteru Jimove crteže nazvala „prljavim smećem“, a u nizu novih objava pozvala je glumca, inače rođenog u Kanadi, da se u budućim karikaturama osvrne na povijest vlastite domovine (SAD-a). Tako mu je, između ostaloga, predložila da nacrti strahote izazvane bacanjem atomske bombe ili nešto na temu rasizma.

Talijanska političarka, koja je svojedobno pozirala gola za časopis Playboy, a okušala se i kao pjevačica te glumica, žustro se svađala i s drugim korisnicima Twittera koji su na spomenutoj društvenoj mreži kritizirali njezinog pokojnog djeda Benita Mussolinija. Podsjetimo, Mussolini i Petacci pogubljeni su 28. travnja 1945. godine, nakon čega su njihova tijela bila obješena naglavačke u Milanu, gdje se razjarena javnost izživljavala nad njima.

DAMIR NOVAK I ZDENKO PUHIN U ČEŠKOJ

Prije dvije godine u Čakovcu je održana izložba karikatura hrvatskih autora Damira Novaka i Zdenka Puhina, te Miroslava Vostrýa i Pavela Rychtarika gostiju iz Češke. Svaki autor predstavio se s više od dvadeset karikatura. Poziv za „revanš“ stigao je u organizaciji kluba karikaturista i humorista okupljenih oko lista „Tapir“. Pavela je zamijenio Jiří Srna, a izložba karikatura (80 radova) održana je u gradu Lázně Libverda (Češka).

Vožnja dugačka više od 800 km bila je dugotrajna, ali dugačak put se isplatio. Izložbu karikatura ljubazni domaćini su postavili u atraktivnom prostoru Lázeňská kolonáda, a predstavljena je posjetiteljima ovog lječilišnog centra uz country glazbu grupe Fousači (Brkovi).

*51st WORLD GALLERY of CARTOONS
Skopje 2019
Special Award Ratko Maričić*

EPIZODE SVAKODNEVNICE

Tisja Kljaković Braić, karikatura iz knjige

Za člana ocjenjivačkog suda za izbor najboljih karikatura pristiglih na 24. međunarodnu izložbu karikatura „Zagreb 2019“ pozvana je slikarica Tisja Kljaković Braić koja dobro razumije temu ovogodišnje izložbe „Muško-ženski odnosi“. Pažnju najšire publike osvojila je karikaturama bračnog para čije je epizode iz svakodnevnice, poput izbjegavanja poznatih na plaži ili zajedničkog čitanja kataloga šoping-centara, redovito objavljuje na Facebooku. Sada su Ona i On dobili i ukoričeno izdanje, knjigu 'Oni'.

U najavi knjige karikatura 'Oni' stoji kako je 'u vremenu bombastičnih naslova pažnju privukla svakodnevnica'. Kako Tisja samoj sebi objašnjava tu privlačnost svakodnevnice u svojim karikaturama?

Ljudi su željni normalnog. Napravila sam upravo suprotno od onog čime smo svaki dan bombardirani. Vrime je savršenstva, savršenih ljudi bez mana i uljepšane stvar-

nosti. 'Oni' su zapravo svi mi, ali bez maske. Ljudi su se pripoznali i mislim da je tu ključ njihove popularnosti. Opet, iz svih tih situacija na drugo čitanje izvire jedna jednostavna ljubav i jedan lipi suživot. Mislim da sam 'iscidila' sve bračne situacije koje, ako vam se nisu desile, desit će se sto posto. Ništa tu nije novo. To je nešto što se ponavlja iz generacije u generaciju. Ovom sam knjigom osvijestila, prvenstveno nasmijala i dokazala da niste sami. Nastao je zapravo bračni udžbenik. 'Oni' su inspirirani životom svih oko mene i mojim životom, naravno.

HULE HANUŠIĆ U BRČKOM

Jedanaesta samostalna izložba Huseina Hanušića – Huleta otvorena je u je u Umjetničkoj galeriji Brčko distrikta. Na otvorenju izložbe simboličnog naziva „Na granici“ govorio je dugogodišnji urednik „Avaza“ Sead Hasović.

- Karikatura je sve manje prisutna u tiskanim medijima i jasno je da će preživjeti samo zahvaljujući onima kojima je ona istinska ljubav. Jedan od njih je Husein Hanušić. Izložba je simboličnog naziva „Na granici“, ali za Huletove karikature, granice nisu prepreke. Jezik njegovih karikatura razumiju u svim zemljama svijeta ...

Hule o izložbi: Bilo je pakleno vruće ... da kojim slučajem nije bila u pitanju moja izložba nisam siguran da bih i sam došao.

15th International Cartoon Contest SIRIJA 2019
Hule Hanušić, Austrija
Tema: VRIJEME

DALMATINER SE VRAĆA KUĆI IZGUBLJEN U SPLITU

Pa, ljudi moji, je li to moguće? Prošlo je 58 godina otkako je iz Disneyeva studija na platna tamnih kino dvorana iskočio crtić "101 dalmatinac", pa još šesnaest kada je nacrtan i drugi nastavak, a da se u međuvremenu nitko iz Dalmacije nije pozabavio animiranim nasljeđem ovog psa koji je dobio ime po Dalmaciji.

Ne, ne, ipak se kreće ... Prije četiri godine Mara Ožić-Bebek imotska novinarka i spisateljica objavila je slikovnicu "Zovem se Donna, a ti?" u kojoj je glavni lik simpatična mala ženka dalmatinera, a u svijetu samo rijetki znaju kako je pas dobio ime. Da bi toj neinformiranosti došao kraj pobrinuli su se ni manje ni više nego Samoborci.

Kreativna ekipa okupljena oko ideje Roberta Škiljana, glavnog urednika Samoborskog glasnika i kreativnog pokretača samoborskih kulturnih i inih projekata, uskoro će javno predstaviti svoj projekt "Dalmatiner se vraća kući". Naziv je to serije od deset strip-slikovnica o psiću dalmatineru Benu koji, sa svojom obitelji, po prvi put odlazi tamo odakle je podrijetlom - u Hrvatsku, u Dalmaciju.

Vjerno su (akvarelima Maje Cipek) oslikane lokacije njegovih dogodovština u Dalmaciji (Split, Hvar, Brač, Vis, Korčula, Mljet, Dubrovnik ...). Živopisne likove majstorski je ocrtao poznati hrvatski crtač i karikaturist Niko Barun, a prvi nastavak na hrvatskom jeziku trebao bi biti otisnut početkom prosinca. Svi suradnici na projektu (od autora priče Roberta Škiljana, crtača Maje Cipek i Nike Baruna, te prevoditeljica - Mirjane Čakanić, Alise Glavić, Sarah Puškaš i Elizabeth Ashley Relić, su Samoborke ili Samoborci. Naravno, sve će biti i tiskano u Samoboru.

JUTARNJI LIST: NAGRADNI NATJEČAJ

Jutarnji list je sredinom svibnja organizirao nagradni natječaj pod nazivom „Jutarnji list traži najbolju karikaturu i ilustraciju“. Pravila u 9 točaka su objavljena, sudionici su prihvatili sva prava i obveze, a priređivač se ogradio od svega i svačega. Nakon nekoliko odgađanja objavljen je intervju s pobjednicom, nekoliko nepotpisanih karikatura i na dnu rezultat natječaja.

Mihaela Erceg, je osvojila prvo mjesto na natječaju u kojem su najbolje radove birali urednici Jutarnjeg lista, druga nagrada pripala je Roko Idžojiću, a treći je Stjepan Micak.

Posebna priznanja za svoje radove dobili su Tea Jurišić, Danilo Dučak, Maxim Šimić, Živko Nimac te Goran Novović. Informacija o vremenu održavanja izložbe najboljih pristiglih radova objavit će se naknadno kaže Jutarnji, bliži se kraj godine, a od izložbe još ništa.

NAGRADNI NATJEČAJ
JUTARNJEG LISTA,
druga nagrada Roko
Idžojić

OSKARIKA 2018

Članovi HDK su i prošle godine zajednički (ili samostalno) slali karikature na festivale širom svijeta. Kao i prethodnih godina bili smo uspješni po broju osvojenih nagrada, ali i po količini dobivenih priznanja. Osvojena je jedna Grand Prix nagrada, osam prvih nagrade, tri druge nagrade i dvije treće nagrade, kao i niz priznanja.

Prema usvojenim kriterijima bodovanja (TABLICA VRIJEDNOSNIH GRUPA FESTIVALA) izračunali smo bodove i dobili najnagrađivanije članove HDK na međunarodnim festivalima u 2018. godini. Trojica najuspješnijih su Mojmir Mihatov (63,7 bodova), Nikola Listeš (27,05 bodova) i Slobodan Butir (19,95 bodova).

NASREDDIN HODJA
TURSKA 2019
Special Prize: Mojmir Mihatov

10. UMJETNIČKI KAMP BAJA, MAĐARSKA

U mjestu Baja u Mađarskoj održan je 10. Umjetnički kamp na koji su se mogli prijaviti karikaturisti svijeta. Kotizacija od 35 EUR-a pružila je sudionicima 10 dana smještaja, prostor za crtanje, te doručak i večeru. Sudionici su se odužili crtanjem i sudjelovanjem na završnoj izložbi.

Projekt ima za cilj da uspostavi i održava učinkovite i kontinuirane profesionalne kanale komunikacije između domaćih i međunarodnih aktera u suvremenoj umjetnosti i dizajnu, te da promiče i podržava međunarodnu prisutnost i integraciju umjetnika ...

Na kampu su sudjelovali članovi Hrvatskog društva karikaturista Damir Novak i Milan Alašević, te Majed Badra (USA), Anatolij Stankulov (Bugarska), Török Tivadar (Mađarska), Hijab Demirci (Turska), Erdogan Karayel (Njemačka), Radoslav Ivanov (Bugarska), Vladomir Tsonevski (Bugarska), Carita Siren (Švedska), Falusi Katalin (Mađarska), Hunya Márta (Mađarska), Varga Erik (Mađarska) i Maria Plotena (Češka).

Baja je važno lučko pristanište. Ovaj mali gradić daje mediteranski ugođaj zbog svoje klime, blizine vode i stanovnika. Mnoge izložbe, muzeji, galerije predstavljaju povijest grada, kulturne vrijednosti i živote mještana.

Erdogan Karayel (član uredništva njemačko-turskog satiričnog časopisa "Don Quichotte") nacrtao je portret karikaturu Damira Novaka.

IZLOŽBA ČLANOVA HDK PUTUJE KARIKATURA ZA FAŠNIČKE DANE

Povodom fašničkih dana u Ivanić-Gradu 26. veljače 2019. otvorena je izložba karikatura članova HDK. Možemo reći da je izložba tradicionalna jer se održava već 18. put.

U atrij POU IVANIĆ-GRAD došli su članovi HDK; Davor Trgovčević, Mirko Plavšić, Ratko Maričić, Milan Lekić Lex i Krešimir Kveštek. Fašnička udruga ŽABA izvele su atraktivan prigodan fašnički program.

Tradicionalno karikaturisti su poklonili 18 portret karikatura sretnim posjetiteljima za uspomenu na ovu neobičnu i zabavnu izložbu radova članova Hrvatskog društva karikaturista. Krafne i kuhano vino posluženi su za pravo fašničko raspoloženje...

DANI HUMORA U OROSLAVJU

U petak, 29. ožujka, otvorena je u Gradskoj knjižnici u Oroslavju izložba radova članova HDK. Otvorenje je kao i uvijek bilo dobro posjećeno, program je obogaćen nastupom ženskog zbora KUD Oroslavje, a izložbu je uz pomoć Maje Šijan iz TZ Oroslavje i predsjednika HDK Davora Trgovčevića otvorio zamjenik gradonačelnika Augustin Flegar.

Uz brojno izaslanstvo članova društva (Nik Titanik, Ana Gezi, Davor Trgovčević, Zdenko Puhin, Milan Lekić Lex, bračni par Sabolić i Krešimir Kveštek), publika je posebno pozdravila Tisju Kljaković Braić, slikaricu i karikaturisticu iz Splita koja je postala poznata širom Hrvatske objavljujući karikature na društvenim mrežama te Mikhaila Zlatkovskog, ruskog karikaturista i najnagrađivanijeg svjetskog autora na festivalima karikature, koji su članovi prosudbenog odbora na 24. međunarodnoj izložbi karikatura „Zagreb 2019“ na temu muško-ženskih odnosa.

Nastavljena je i dugogodišnja tradicija crtanja brzopoteznih portretnih prisutnih gostiju. Crtali su Ivan Sabolić, Ana Gezi, Krešimir Kveštek i Milan Lekić Lex.

OTOČAC - IZLOŽBA ČLANOVA HDK

Početak svibnja u organizaciji Gackog pučkog otvorenog učilišta Otočac, a u njihovom izložbenom prostoru otvorena je izložba karikatura koju je priredilo Hrvatsko društvo karikaturista. Ovo društvo postoji već 34 godine i okuplja najbolje hrvatske karikaturiste te ima više od 80 stalnih članova.

Na izložbi je publika mogla vidjeti radove četrdesetak autora, manje ili više poznatih našoj javnosti. Više o radu Hrvatskog društva karikaturista na otvorenju izložbe govorio je predsjednik društva Davorin Trgovčević, a pažnju publike privukli su i autori koji su karikature izrađivali na samom otvorenju izložbe, pred očima publike. Pored predsjednika HDK otvorenju izložbe su prisustvovali Milan Lekić Lex, Krešimir Kveštek i Božidar Vukelić.

KEREKESH TEATAR, Varaždin
Prva nagrada za gag karikaturu Damir Novak

ZLATNO DOBA

SPLITSKA TRADICIJA KARIKATURE: PRVA POLOVINA 20. STOLJEĆA

O splitskim karikaturistima prve polovine dvadesetog stoljeća više je autora napisalo svoje eseje. Spomenimo Franu Dulibića koji je brojnim stručnim radovima dokumentirao splitske karikaturiste tog vremena (Karikaturist Angjeo Uvodić - Kulturna baština br.31-2002., Splitski krug karikaturista 1900.-1940.- Peristil br.46-2003.,- Grafička kultura Ante Katunarića - Kulturna baština br.38- 2012.). Osobno sam obradio karikature Emanuela Vidovića - Kulturna baština br. 36-2010.

Kako u Splitu još uvijek postoji interes za dobrom karikaturoom, nedavno sam kao poticaj održao dva predavanja o splitskim karikaturistima prve polovine dvadesetog stoljeća, s prikazom preko 200 karikatura iz tog vremena. Prvo za Društvo prijatelja kulturne baštine Split (28.11.2018.) a zatim za članove udruge Collegium Split kroz povijest (13.03.2019.). Posebno nas veseli da su prezentaciji prisustvovali neki od današnjih karikaturista splitskog kruga (Branko Efendić - Efi te Emil Strniša), kao i unuci splitskih autora iz tog zlatnog doba splitske karikature (Neven Vidović unuk Emanuela Vidovića, te Bebi Penović - unuk Ljubomira Penovića).

Na početku je skrenuta pažnja na tri bitne razlike između tadašnjih karikaturista i današnjeg vremena i suvremenih autora. „Stari“ karikaturisti većinom su bili školovani likovni umjetnici, dok su „današnji“ karikaturisti ljudi raznih „ne likovnih“ profesija, a jedne i druge povezuje ljubav prema crtanju karikatura. Kako je karikatura prvenstveno grafička djelatnost, koja se percipira gledanjem tiskanih crteža, tako su „stare“ karikature u tom obliku i bile izložene javnosti, bilo kroz dnevne novine ili specijalne „šaljive“ časopise, koji su bili vrlo traženi, pa je i sama karikatura bila vrlo popularna.

Danas skoro i nema tiskane karikature (svaka čast iznimkama, kao što je naša Karika, glasilo Hrvatskog društva karikaturista) tako da su današnje karikature ipak većini ljudi - nevidljive. Stoga su suvremeni karikaturisti mahom okrenuti digitalnoj karikaturi (živio internet) i velikom broju međunarodnih natječajaa za karikaturu (na kojima često imaju i sjajnih uspjeha).

Iz tog razloga su se i teme karikatura promijenile, a to je i jedan od razloga što je tada karikatura bila popularnija i cjenjenija nego li je danas. „Starim splitskim karikaturistima“ teme su bile gotovo bez iznimke – Split i lokalne prilike, objavljivani su brojni portreti osoba vezanih uz Split i okolinu. Današnje teme nam ipak diktiraju međunarodni natječaji za karikaturu, koji obrađuju opće, planetarne situacije – migracije, ekologija, zagađenje planeta...

Kako je dio splitskog mentaliteta da u svemu uvijek „moraju“ biti prvi, ili čak – najprvi (riječ koju je teško čuti u drugim mjestima), na početku smo naveli mogućnost kako je jedan Splitsanin možda pionir europske karikature. Naime Marko Marulić Splitsanin (1450.-1524.) suvremenik je Leonarda da Vincija (1452.-1519.), koji je nacrtao poznatu seriju grotesknih karikatura u periodu 1490.-1505. Naš Marulić je u svom prijevodu kodeksa Imitacije - Od naslidovanja Isukarstova – De imitatione Christi, Thomasa de Kempisa (1380.-1471.) nacrtao 19 grotesknih glava, a koji je završio 20.lipnja 1500.

SPLITSKE KARIKATURE

Kao četiri predvodnika karikature ovog vremena, označena su 4 asa splitske karikature: Emanuel Vidović, Virgil Meneghello Dinčić, Ante Katunarić i Angjeo Uvodić.

Ova četiri slikara bila su u središtu kulturne jezgre splitskih intelektualca, okupljene oko legendarnog Stola mudraca, koja je inicirala i predvodila mnoge aktivnosti, za koje se slobodno može ustvrditi kako je u tom periodu Split od malega mesta – postao grad!

Podsjetimo kako je u tom vremenu Split bio pod Austro-Ugarskom monarhijom (1813. 1918.), te da je u nakon izborne pobjede Narodne stranke 1882. (prvi hrvatski gradonačelnik bio je Dujam Rendić Miočević) grad doživio svojevrsni civilizacijski preporod. U to su vrijeme osnovani: Književno - umjetnički klub (1900.), Gradska knjižnica (1903.), Društvo Marjan (1903.), otvorena prva kino dvorana (1907.), sagrađen Hrvatski dom-Sokolski dom (1908.), Društvo inženjera i arhitekata u Kraljevini Dalmaciji (1908.), Društvo Medulić (1908.), Društvo Split i Društvo za stari Split kao preteče Društva prijatelja kulturne baštine (1909.), Hajduk (1911.), Radnički nogometni klub Split (1912.), te je konačno dovedena električna energija u gradsku mrežu i javnu rasvjetu (1920.). Tada izlaze i brojni listovi – Naše jedinstvo, Sloboda, Pučka sloboda, Puk. U sljedećih 30 godina (a to je baš vrijeme aktivnosti naših karikaturista) Split je povećao broj stanovnika sa 18.500 (1.900 god.) na 35.000 (1930.god.).

Stoga nije čudno da su članovi navedenog stola mudraca, pored naših slikara-karikaturista bili i brojni odabrani istaknuti građani i umjetnici: gradonačelnik dr. Ivo Tartaglia, Marko Uvodić, Dinko Šimunović, Grga Novak, Ivan Meštrović, Milan Begović, a navraćali su i Vladimir Nazor, Ivo Vojnović, Ante Tresić Pavičić, Josip Kosor, Filip Marušić, Rikard Katalinić Jeretov, Ivo Cippico, Božo Lovrić, kipari Ivan Rendić, Toma Rosandić, Arturo Ferraroni, Branislav Dešković, Paško Vučetić, Karlo Inchiostri, Josip Lalić, Josip Hatze, Ante Bezić i Kamilo Tončić.

Prema godini rođenja, nizom njihovih radova i osnovnim podacima iz biografije predstavljeni su: Emanuel Vidović (1870.-1953.), Virgil Meneghello Dinčić (1876.-1944.), Ante Katunarić (1877.-1935.), Angjeo Uvodić (1880.-1942.), Petar Mitrović (1886.-1950.), Jozo Kljaković (1889.-1969.), Ivan Mirković (1893.-1988.), Mate Meneghello Rodić (1894.-1941.), Ivo Tijardović (1895.-1976.), Antun Zuppa (1897.-1969.), Milan Tolić (1898.-1990.), Ivan Joko Knežević (1907.-1988.) i Ljubomir Ljubo Penović (1900.-1943.).

Ukratko smo se podsjetili i svih splitskih časopisa u kojima se kroz godine njegovala karikatura, kao i pisani humor. Još 1905. godine je Vicko Mihaljević (gradonačelnik Splita od 1907. do 1911.) izdao knjižicu Pregršt šušnja, u kojoj su karikature crtali Ante Katunarić, Meneghello Dinčić i sam Vicko Mihaljević.

Godinama je značajan bio list Duje Balavac, koji je izlazio od 1908.-1923. godine, kasnije (zbog zabrane) pod imenima - Duje grintavac, Duje brbljavac. Moto časopisa je bio Ludere non laedre! (Šaliti se ali ne vrijeđati). U Duji Balavcu objavljeno je ravno 247 portret karikatura! Zatim su braća Marko i Angjeo Uvodić izdavali časopis Grom. Nakon toga izlaze listovi raznih šaljivih imena – Šupjača, Badalo, Gladnuš, Kukumar, Pantagan, Manjinjorgo. Osebjuni Ante Ružić Bačo 1931. godine izdavao je časopise Električne stranice, Štandarac i Golub. Spomenimo i Pomet kao podlistak Slobodne Dalmacije koji je redovno izlazio punih 58 godina, od 28.3. 1952. do 04.07.2010. (3016 brojeva)! U novije vrijeme pamti se i Berekin, koje je s prekidima izlazio od 1978. do 2002., ukupno 55 brojeva.

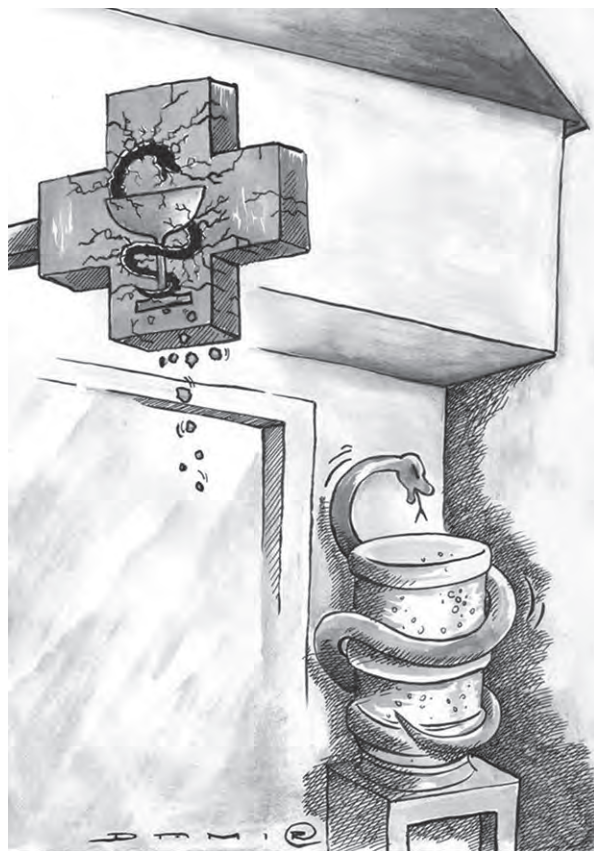
Napomenuli smo kako humor u Splitu danas živi samo na valovima radio Splita, zahvaljujući novinaru Mladenu Vukoviću i njegovoj emisiji Kad se smijah tad i bijah.

Priredio Edo Šegvić - Hipi

KARIKATURA U ČAKOVCU

U izložbenom prostoru Centra za kulturu u Čakovcu početkom listopada otvorena je 4. međunarodna izložba karikature koju je organizirao Damir Novak, karikaturist iz Malog Mihaljevca. Tema ovogodišnje izložbe bila je voda.

Sudeći po odazivu tema je bila zahvalna. U kategoriji autora do 16 godina pristigle su karikature 100 autora iz 11 zemalja, a u glavnom natječaju 1.380 radova od 563 autora iz 73 zemlje. Žiri je ocijenio da u nekim zemljama gdje se karikaturu njeguje u sustavu obrazovanja, poput Rusije, Turske ili Irana, i prilično mladi autori već imaju gotovo profesionalnu razinu.

SECOND KURDISH CARTOON FORUM 2019
Special Prize Damir Novak, Tema: Voda

Izloženo je 88 radova, uključujući i pobjedničke karikature mladih. Posao žirija nije bio lak, iz pristiglog mnoštva karikatura težak je bio izbor za izložbu i katalog, a još teže izabrati dobitnike nagrada, rekao je Novak. Za njega, koji je i sam bio sudionik mnogih međunarodnih izložbi, na nekima i laureat, izložbe su suprotstavljanja oseci karikature.

Prvu nagradu dobio je Darko Drljević iz Crne Gore, drugu Benjamin Ale Ali iz Irana, treću Slawomir Makal iz Poljske, a priznanje je dobio karikaturist Mario Rosanda iz Vinkurana.

5. MIKS 2019

Na petoj Međunarodnoj izložbi karikatura MIKS 2019., koja je otvorena krajem listopada u sisačkoj Gradskoj galeriji Striegl izloženo je stotinjak radova na temu "Sve o filmu". Izazov je bio izabrati najbolje među 688 autora, i nije bilo lako smisljeno postaviti karikature s temom filma: Tako smo se zbog tog velikog broja od stotinjak radova, odlučili za koncept filmske vrpce, napominje autorica izložbe Alma Trauber, ravnateljica Gradske galerije Striegl.

Na izložbi je izloženo 100 najboljih od ukupno 1872 zaprimljena rada, 686 autora iz 81 zemlje svijeta. Organizator i predsjednik žirija Nenad Ostojić, rekao je da je, bez obzira na skromna sredstva, izložba zadržala renome.

- Nažalost, članovi međunarodnog žirija ove godine nisu mogli doći u Sisak, ali su savjesno obavili svoj posao - rekao je.

Prva je nagrada pripala Marcu de Angelisu iz Italije, druga Keyvanu Varesiju iz Irana, a treća Andreju Popovu iz Rusije. Dodijeljeno je i šest posebnih priznanja: Fredson Oliveira Silva (Brazil), Ali Ghanaat (Iran), Steffan Provijn (Belgija), Igor Lukyanchenko (Ukrajina), Pablo Lopez (Urugvaj) i Bernard Bouton (Francuska).

PETNAESTI SOLIN

U Solinu u Galeriji Zvonimir otvoren je 15. međunarodni festival karikature, koji je okupio veliki broj svjetskih karikaturista sa svih kontinenata. Grand Prix osvojio je Joško Marušić, a posebna priznanja Mojmir Mihatov – Hrvatska, Alireza Karimi Moghaddam – Iran, Darko Drljević – Crna Gora, Erico Junquiera Ayres – Brazil, Philippe Bossens – Belgija, Shahrokh Heidari – Francuska i Vladimir Kazanevsky – Ukrajina.

U hrvatskim dnevnim listovima tri karikaturista svaki dan na zadnjim stranicama svojim duhovitim crtežima komentiraju aktualna društvena događanja. To su Srećko Puntarić Felix u Večernjem listu, Nik Titanik u 24 sata te Joško Marušić u Slobodnoj Dalmaciji.

Ovaj potonji, Joško Marušić, meštar animacije, diplomirani arhitekt i umirovljeni sveučilišni profesor, proslavljeni autor crtanih filmova, već pedeset godina crta karikature koje objavljuje u brojnim listovima, a od 1995. svakodnevno crta svoju dnevnu karikaturu u rubrici "Pijuni & pješaci" te ih je do danas nacrtao više od 10 tisuća! Marušić ove godine obilježava 50 godina druženja s karikaturom, a jedna mu je upravo nagrađena na 15. međunarodnom festivalu karikature "Solun 2019".

11. OSKARfest - OSOR

Već jedanaest godina održava se Međunarodna izložba karikatura OSKARfest u Osoru. Ove godine tema je Promet na pustom otoku. Na izložbi sudjeluje 222 karikaturista iz Hrvatske i iz još šezdesetak zemalja svijeta. Pusti otok uzet je, kako tumači osnivač i voditelj izložbe Dragutin Dado Kovačević i sam karikaturist, simbol koji karikaturistima označava otok kao takav. Naime, ono što se drugima čini kao preuska tema, to karikaturistima omogućava vrlo sažeto iznošenje problema, simbolično i slikovno prepoznatljivo isticanje gluposti i apsurdna, ili stvaranje šala na račun ljudskog ponašanja, jer je riječ o karikaturama bez riječi. A po sebi je razumljivo da je karikatura bez riječi višestruko „ubojita“ jer se predstavlja publici bez jezičnih barijera, ravnopravno.

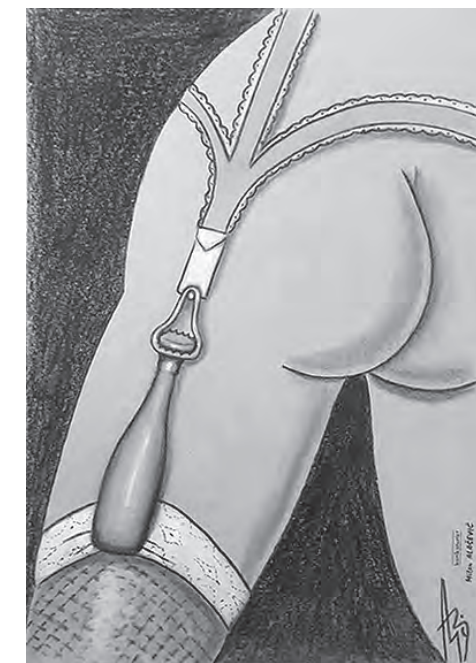
Drugu pak vrstu ravnopravnosti stječu svi gledatelji-posjetitelji izložbe činjenicom da njihov glas doprinosi pobjedničkoj karikaturi, a uz brojnu međunarodnu publiku, jer se radi o izložbi u jeku turističke sezone i posts-ezone, nema posebnog izbornika. Prema ocjeni voditelja, a tu se slažu i ostali znalci koji prate festival, oko 2000 glasača odabere kao najbolju doista kvalitetnu i uspješnu karikaturu: gotovo da se taj demokratski izbor poklapa s profesionalnim.

Najavljen tema za idući festival je Komunikacija na pustom otoku. No, prije valja još dočekati da svi glasači ispune glasačke listiće i daju svoj glas najboljem, te da se na kraju proglasi pobjednik.

Tu svakako valja pohvaliti entuzijazam sudionika koji se rado odazivaju na ovaj festival, koji je jedan od rijetkih bez nagrade za pobjednika.

4. MEĐUNARODNI FESTIVAL KARIKATURE,
CRNA GORA
Special Prize, Miro Georgijevski (S.Makedonija)

GOLDEN KEG, Slovačka 2019
Honorable Mention Milan ALAŠEVIĆ (Slovenija),
Tema: Pivo

SULTAN U KLADNJU

Četvrta samostalna izložba karikatura Rešada Sultanovića simboličnog naziva „Moj pogled na svijet“ otvorena je u galeriji Doma kulture u Kladnju, u okviru „Susreta zavičajnih stvaralaca“.

Prigodnim riječima brojnim posjetiteljima obratila se ispred organizatora Nevzeta Rustemović koja je i otvorila izložbu riječima: Naš sugrađanin Rešad Sultanović, uveseljava kako nas, tako i ljubitelje karikature širom ove naše lijepe planete...

Ovaj put predstavio sam preko 200 svojih karikatura kojima obilježavam 35 godina svoga rada od moje prve objavljene karikature u tiskanim medijima“ istakao je autor izložbe Rešad Sultanović.

PROFESIJA KARIKATURIST

U Hrvatskoj je djelovao niz karikaturista koji su se više ili manje profesionalno bavili karikaturnom uz nepotpuno likovno obrazovanje. Studij na Likovnoj akademiji nimalo ne utječe na vrednovanje karikatura određenog autora. Svaka karikatura analizira se i prosuđuje kao zasebno djelo te u sklopu opusa pojedinog autora i konteksta koji proizlazi iz prostora i vremena, kao i u komparaciji sa srodnim likovnim djelima i pojavama u vlastitoj i drugim sredinama.

Profesionalni karikaturist je osoba čiji izvor prihoda u najvećoj mjeri predstavlja crtanje karikatura. Prije Prvoga svjetskog rata u Hrvatskoj crtanjem karikatura bavila se nekolicina likovno školovanih umjetnika,

prije svega slikara i grafičara, kao jednim od njihovih načina izražavanja. Poslije 1918. godine rastom popularnosti karikature i naklada humoristično-satiričnih, kao i drugih listova i novina, stvoreni su uvjeti da nekoliko karikaturista u Hrvatskoj doista živi isključivo od karikature. Do Drugoga svjetskog rata nekoliko karikaturista bilo je stalno zaposleno u novinskim redakcijama, a nakon Drugoga svjetskog rata to je iznimno rijedak slučaj (Reisinger i Voljevića). U novije vrijeme posebno je teško (pre)živjeti crtajući karikature kao samostalni umjetnik sklapajući ugovore s pojedinim izdavačima novina ili web portala (Puntarić, Plečko).

Karikaturiste možemo podijeliti u tri vrste. Karikaturisti amateri najčešće se javljaju sporadično, izazvani nekom prilikom za afirmacijom ili dopunskom zaradom, odnosno zbog osobnog zadovoljstva. Uz profesionalne karikaturiste, amatersko bavljenje karikaturnom u razdoblju između dva svjetska rata bilo je u modi. Zbog različitih razloga – od bezazlene šale do pakosti i uvrede – ljudi su poklanjali jedni drugima karikature, a time i svoje viđenje drugih ljudi. Karikaturisti amateri često su crtali karikature prijatelja, znanaca i viđenijih ličnosti iz svoje struke kao što su to liječnici, odvjetnici ili književnici. Iza Drugog svjetskog rata karikature crtaju većinom profesionalni karikaturisti. Od osamdesetih godina ponovo se javlja veći broj karikaturista amatera koji su uglavnom okupljeni u Hrvatskom društvu karikaturista koji nisu likovno školovani te povremeno objavljuju karikature uz svoj redovni posao i sudjeluju na međunarodnim žiriranim izložbama karikature, na kojima često osvajaju nagrade.

Drugu skupinu čine karikaturisti koji nemaju obrazovanje akademskih slikara ili kipara (dio njih završio je godinu ili dvije likovne akademije), a neki su iz drugih profesija. Katkad su to crtački talenti koji, nakon što dosegnu određenu profesionalnu kvalitativnu razinu, zapadaju u maniru te rijetko i neznatno mijenjaju likovni izraz. Među njima su i pojedinci koji rade upravo na suprotan način, neprestano eksperimentirajući, istražujući uvijek nove mogućnosti karikaturnog izraza i ostvaruju iznimno vrijedan doprinos.

Posebno zanimljivu, kvalitetnu i opsežnu skupinu čine karikaturisti koji su bili akademski obrazovani slikari i kipari čiji su dijelovi opusa koji se odnose na karikaturu nerijetko ostajali gotovo nepoznati javnosti. Oni su treća autorska grupa jer su po profesiji likovni umjetnici koji su se u jednom dijelu ili tijekom cijelog radnog vijeka bavili karikaturnom, to su oni koji su posjedovali unutrašnju sklonost karikaturni, a nerijetko im je karikatura služila i kao dopunski izvor prihoda.

Tijekom povijesti gotovo svi karikaturisti nisu se smatrali umjetnicima, a njihove izjave svjedoče o tom. I izuzetni crtači poput Ota Reisingera bili su svjesni svog položaja te Reisingerovo tumačenje da se on vidi prije svega kao novinar koji se izražava crtežom za razliku od novinara koji se izražava tekstom, najbolje govori o neraskidivoj povezanosti karikature i tiskanih medija, ali i o karikaturistima čiji doprinos kulturi se događa prije svega u vizualnoj komunikaciji s publikom preko tiskanih i digitalnih medija, a tek u manjoj mjeri na izložbama, kao rekapitulacija i vrednovanje određenog opusa, interpretacija teme ili sintezni pregled razdoblja.

Frano Dulibić

*HumoDEVA 2018, Rumunjska
Special Honor Diploma Damir Novak, Hrvatska*

NOVI ČLANOVI HDK

U ovoj 2019. godini uspjeli smo zaustaviti pad broja članova Hrvatskog društva karikaturista. U zadnje tri godine preminulo je sedam članova, a šest članova je napustilo Društvo radi neplaćanja članarine ili na vlastiti zahtjev. Ove godine broj članova HDK povećao se za sedam članova, a od tog broja primljena su dva člana iz inozemstva u skladu s člankom 10 statuta naše udruge. Predstavljamo nekolicinu, a ostale u sljedećem broju Karike.

MILA LONČAR

Rođena 23. listopada 1980., a živi u mjestu Višnjevac, prigradskom naselju Osijeka. Prije 11 godina stvoren je Lega-lega, osječki brend za kreativne osobe koje vide inspiraciju u svemu oko sebe ili jednostavno vole ostaviti pisani trag na papiru. Upravo je kreativnost i ljubav prema različitim materijalima spojila ovaj poznati osječki brend sa samozatajnom umjetnicom Milom Lončar, čarobnicom u recikliranju i stvaranju novih kreacija.

Pisani trag na papiru Mila Lončar ostavlja skoro svakodnevno sa svojim portret karikaturama.

*Mila Lončar
legendarni Aki*

RANKO LOZINSKI ŽUTI

Oduvijek je volio olovku. Slikovno je oblikovao prigodne čestitke, pozivnice ... a unatrag pet-šest godina započeo je crtati karikature i slati na festivale. Od 1983. radi na RTZ - Radio Zagreb (današnji HRT) u razvojnom projektiranju svega i svačega za potrebe firme - konstruiranje i industrijski dizajn primarno.

Prošle godine na 9. Tjednu smijeha u Varaždinu u organizaciji Kerekesh Teatra prema glasovima publike osvojio je drugo mjesto za gag karikaturu.

OLEG PERČINIĆ

Oleg Perčinić se rodio u Ufi, gradu smještenom na Uralu (Rusija). Školovao se u Rusiji gdje je završio osnovnu i srednju radio tehničku školu. 1978. godine se doselio u Hrvatsku gdje je 1981. diplomirao na Elektrotehničkom fakultetu (FER). Umirovljenjem se Oleg počeo intenzivnije baviti fotografijom i karikaturnom. Aktivan je član hrvatsko-ruskih društava prijateljstva preko kojih je u prostorima knjižnica organizirao tri samostalne izložbe.

VLADIMIR RADIBRATOVIĆ

Radi karikature za Jutarnji list iz Zagreba i Vreme iz Beograda. U Grčku je otišao 1991. godine, a vratio se u rodni Novi Sad prije tri godine, zbog krize u Grčkoj.

Kroz 25 godina rada u Grčkoj crtao je za mnoge časopise, novine i reklamne agencije. Prije krize imao je dobru karijeru s brojnim nagradama za radove u karikaturni, ilustraciji, kaligrafiji, dizajnu, a predavao je ilustraciju na tri privatna koledža.

*Vladimir Radibratović
objavljeno u Jutarnjem Listu*

KRONIKA HRVATSKE GLUPOSTI

Krajem rujna u Muzeju Mimara u Zagrebu otvorena je retrospektivna izložba karikaturista Nikole Plečka, poznatijeg kao Nik Titanik, povodom 25 godina stvaralaštva tog lucidnog promatrača društvenih fenomena 'istančana humora koji ne ismijava već samo - kritizira'

Otvarajući izložbu, na čije se otvorenje odazvalo više od 500 posjetitelja, kustosica Sonja Švec Španjol kazala da Nik Titanik u ulozi lucidnog kroničara aktualnog vremena britkim humorom ukazuje na neuralgične točke društva i države provocirajući reakciju, ne puštajući pojedincu da se uljuljka u izopačeno stanje današnjice prihvaćajući ga kao normalno.

Retrospektivna izložba Nika Titanika predstavlja povijest, razvoj, stil i djelovanje jedinog suvremenog karikaturista koji na dnevnoj bazi crta dvije karikature za jedne dnevne novine. Arhiva Nika Titanika broji oko 10.000 objavljenih karikatura. Istovremeno, ova retrospektivna izložba ukazuje na važnost i prijeku potrebu karikature u suvremenom društvu kao duhovitog, ali nerijetko i oštrog i pronicljivog korektiva društva i svijeta u kojem živimo.

Posebno priznanje na 16. MIK ZAGREB 2011

Često opisana kao namjerno deformiranje realnosti, karikatura naglašavanjem nekih određenih karakterističnih obilježja osoba, pojava ili događaja ima namjeru postizanja dojma smiješnoga. Karikatura isticanjem slabosti i mana pojedinca ili nekih društvenih pojava može djelovati odgojno u socijalnom, moralnom i političkom pravcu. U svojim počecima karikatura je bila oblik zabave za umjetnike i elitu, da bi razvojem tiska tijekom XIX. stoljeća postala dostupna širokim slojevima društva ismijavajući i razobličujući političke, socijalne i moralne iskvarenosti, te slabosti pojedinaca, slojeva ili društva u cjelini. Od samih početaka karikatura je bila vezana uz crtež, a kasnije i uz grafiku. U drugoj polovici XX. stoljeća karikatura polako gubi na važnosti. Prvo ju je na području tiska potisnuo strip, a zatim i elektronički mediji. Tiraža novina u Hrvatskoj iz godine u godinu značajno opada, karikatura polako, ali sigurno nestaje iz tiskovina, a zamjenjuju je reklame i oglasi kao profitabilniji i učinkovitiji aspekti prodaje. No, javlja se pitanje sveprisutnog interneta i može li on biti adekvatno utočište karikature?

Nik Titanik jedini je karikaturist, vjerojatno i na cijelom svijetu, koji dnevno objavljuje dvije karikature u dnevnim novinama pri čemu britko, pronicljivo i ponekad oštro komentira aktualne događaje i pojave. U svojim radovima često se dotiče rapidne degradacije ljudskih moralnih vrijednosti poentirajući tko se danas smatra uspješnim i je li riječ o konkretnim uspjesima poput obrazovnog, znanstvenog ili tehnološkog napretka ili je riječ o kvazi-zvijezdama bez pokrića. Nik Titanik za sebe kaže da je kroničar hrvatske gluposti, a u svojim karikaturama ne šteti nikoga, pa niti samog sebe.

Djelovanje Nika Titanika obuhvaća portretnu i geg-karikaturu odnosno situacijsku karikaturu. Portretnoj karikaturi je primarno bio posvećen na počecima svojeg djelovanja, ali se i danas njome aktivno bavi, prvenstveno u kontekstu izrade karikatura po narudžbi. Kod portretne karikature naglasak je uvijek na psihološkoj studiji karaktera, dok Nik crtež obogaćuje nizom popratnih detalja i rekvizita, što je stilska odlika i njegovih geg-karikatura. U području situacijske karikature Nik Titanik na dnevnoj bazi izrađuje dvije karikature: dnevno-političku i sportsku. Dnevno-politička karikatura je najprikladnija za izražavanje kritike društva, a često poprima i karakter satire. Karikaturu svakodnevne Nik često ističe kao najdraže područje i unutar njega na svakodnevnoj bazi obrađuje sport, a često i univerzalne društvene teme kao što su muško-ženski odnosi, seks, prijateljstvo, posao, obiteljski odnosi, a dotiče se i pitanja kulture, umjetnosti i ekologije.

Izložba obuhvaća nekoliko stotina originalnih crteža i printeva digitalno izvedenih karikatura koje predstavljaju presjek autorova stvaralaštva od prvih radova nastalih u drugoj polovici 80tih godina prošlog

stoljeća, preko prvog objavljenog rada u karijeri 1994. godine pa sve do aktualnih karikatura koje svakodnevno stvara. Radovi kronološki prate razvoj stila i tema, uvođenje stalnih i prepoznatljivih likova poput Štefice Jambrišćak i Mije Sadomazodubrilovića te problematiziraju portretnu i situacijsku karikaturu, kao i podjelu na sportsku, političku i svakodnevnu karikaturu. Uz karikature, na izložbi će posjetitelji moći razgledati originalne crteže, kataloge, osvojene nagrade i ostale dokumentarne materijale vezane uz rad, razvoj i djelovanje Nika Titanika.

"Komedija, humor, satira, ironija, karikatura... sve što u sebi sadrži duhovitost često je kroz povijest degradirano kao manje vrijedno. No, ponekad je puno teže osmisliti ingeniozno, lucidno i pronicljivo duhovito djelo, negoli tragediju ili dramu koja će kod ljudi izazvati tugu i empatiju. Navesti pojedinca da kroz humor percipira ozbiljnost situacije, društva, zemlje i svijeta u kojem živimo, te počne razmišljati i djelovati, velik je izazov koji ne može svatko svladati."

"Humor je ozbiljan posao" izjava je koju vežemo uz lik i djelo Nika Titanika. Karikatura je "najbistriji izraz čuvstva istine", ona je korektiv društva i ne šteti nikoga. Utoliko autor nosi veliku odgovornost baveći se dnevnopolitičkom karikaturom."

"Nik Titanik živim bojama, osebnim likovima i s mnoštvo detalja ilustrira, problematizira i propitkuje probleme u društvu, potičući promatrača na aktivno promišljanje prostora i vremena u kojem živi. Karikatura, unatoč postupnom nestajanju iz tiskanih medija, i dalje ostaje prijeko potrebno sredstvo kritike koje utječe na javno mišljenje i upozorava na aktualne probleme."

Sonja Švec Španjol, iz predgovora izložbe

TRADICIONALNO U ZVONIMIRU

Tradicionalna, godišnja izložba karikatura Hrvatskog društva karikaturista, koja se održava već 34 godine, predstavila je od 15. do 25. listopada u zagrebačkoj galeriji Zvonimir 150 recentnih radova članova društva.

Na godišnjoj izložbi članova društvo je ponovno iskoristilo priliku da predstavi veliki broj hrvatskih autora, one najpoznatije koji objavljuju karikature u dnevnom tisku ali i one manje poznate širom hrvatskoj javnosti koji objavljuju karikature u lokalnim listovima ili vrijedno skupljaju nagrade na međunarodnim festivalima karikature.

Zaseban veći prostor ovogodišnje izložbe dobile su članice Hrvatskog društva karikaturista Nataša Rašović, Ana Gezi, Mila Lončar i Zrinka Ostović koje su na žalost njihovih kolega u velikoj manjini u društvu. Izložbu prati katalog koji će osim sudionika dobiti i posjetitelji otvorenja izložbe.

HDK tijekom godine organizira izložbe u brojnim hrvatskim gradovima (Ivančić-Grad, Oroslavje, Gospić), a koje se temelje na radovima s godišnje izložbe članova Društva.

Izložbe karikatura imaju posebnu važnost posljednjih godina u kojima je karikatura gotovo potpuno i to sasvim neopravdano izgubila svoje mjesto u hrvatskim tiskanim medijima. Dokaz velikog interesa publike za karikaturu je i nedavna izložba Nika Titanika, jednog od rijetkih hrvatskih karikaturista koji radi dnevnu novinsku karikaturu, otvorena u prepunom muzeju Mimara.

Joško Marušić Brački
s izložbe karikatura članova HDK

RUSKO-HRVATSKI OSMIJEH

U knjižnici Ante Kovačića u Zaprešiću u petak 20. rujna otvorena je izložba karikatura Olega Perčinića. Izložbu su otvorili Zoran Vakula i predsjednik HDK Davor Trgovčević.

Iz kataloga : „Karikatura je posebno područje likovne umjetnosti koja može nasmijati i razveseliti promatrače, ali i dotaknuti jako ozbiljne teme suvremenog društva. Isto tako, sadržajno, karikatura može biti vesela, ali i ozbiljna, izazvati osmijeh, ali i nelagodu. U svakom slučaju cilj karikature je natjerati ljude da se zamisle nad temom koja je u njoj obrađena. Svako podneblje ima svoje osobitosti, svoj izbor omiljenih tradicijom uvjetovanih tema ...

Autor obrađuje teme: Internet i njegov utjecaj na našu svakodnevnicu, muško-ženske odnose, kazališni život, ekologiju, a „Ruske fraze“ pokušavaju dočarati hrvatskoj publici rusku frazeologiju onako kako nju doživljava autor i one čine većinu izloženih karikatura.

KEREKESH TEATAR, Varaždin
Priznanje za portret karikaturu
Davor Trgovčević

IZLOŽBE ČLANOVA

KARIKATUROM PROTIV POŽARA

U sklopu održavanja 'Noći muzeja' 1. veljače 2019. u Muzeju hrvatskog vatrogastva u Varaždinu otvorena je izložba radova na temu vatrogastva našeg poznatog karikaturista i dugogodišnjeg suradnika 'Vatrogasnog vjesnika', Damira Novaka.

Kroz karikaturu, Damir Novak prikazuje svoje viđenje trenutnog stanja u vatrogastvu te prati utjecaj političkih odluka na običnog, „malog“ vatrogasca.

U sklopu izložbe Damir Novak je održao radionicu izrade karikatura za najmlađe. Polaznici radionice su tako naučili osnove crtanja karikatura, a svoje radove su izložili na panoima u Muzeju.

DANI HUMORA - IVAN SABOLIĆ

Dani humora u Malom Mihaljevcu kroz tri dana predstavili su dječju modnu reviju, glazbeni nastup

KUD-a Zasadbrag, lutkarsku predstavu „Krivi broj“, predstavu „Krtice“ Teatra Kerekesh i izložbu karikatura Ivana Sabolića, člana Hrvatskog društva karikaturista.

Bila je to sedma samostalna izložba Ivana Sabolića kojem nije bilo jasno zašto taj naziv „samostalna“, jer nit se postavila sama, nit visi sama od sebe ...

7th INT. CARTOON EXHIBITION
YMITTOS, Grčka, Second Prize:
Damir Novak
Tema: Ravnopravnost spolova

Svima je jasno da je u organizaciji izložbe ponovno prste imao Damir Novak, prvo karikaturističko pero Međimurja.

NATAŠA RAŠOVIĆ U MALOM MIHALJEVCU

U subotu 9. ožujka Natašu Rašović je ugostila Udruga Žena Mali Mihaljevec. Ova izložba je bila potpuno različita od uobičajenog procesa izlaganja gdje su svi plaćeni, od galerije, kritičara koji radi predgovor, tiskare koji štampa kataloge... svi osim autora koji izlaže. Karikaturist Damir Novak i Udruga Žena Mali

Mihaljevec pokazala je kako se može napraviti izložba koja cijeni umjetnika.

Dio portreta je bio izložen kao najava izlaska knjige Priče o neustrašivim hrvatskim ženama, izdavača Iris Illyrice. Samo otvaranje svojim pjesmama je oplemenila pjesnikinja Melita Makovec. Izložbom su tako vladale žene, publika je isto tako bila mahom ženskog roda, a izuzeci su bili dobro došli.

ŽENA~mART

Početak ožujka otvorena je međunarodna izložba karikatura pod nazivom ŽENA~mART (uz međunarodni praznik Dan žena) u prostoru Matice umirovljenika i cafe bara Domenico u Zagrebu, Preradovićeva 33. Izloženo je stotinjak radova 68 autora iz Hrvatske i dvadesetak zemalja, dijelom novopristiglih - dijelom iz arhive MIK u Osoru (2008-2018).

Ovo je treća izložba u tom novootvorenom alternativnom prostoru, u šali nazvanom Prva hrvatska galerija karikatura. Organizator i voditelj programa: Dado Kovačević

GERO NA KORZU

Miroslav Gerenčer, Osječanima, a i šire, poznat pod nadimkom Gero, izložio je svoje karikature u Gradskoj knjižnici u Rijeci. Brojne Gerine portretne karikature mogle su se pogledati u čitaonici GKR-a na Korzu, središnjoj riječkoj ulici. Predlagatelj i organizator izložbe bila je Podružnica umirovljenika Bakar.

Specijalnost Gere je portretna karikatura. Tijekom boravka u Njemačkoj 1973., surađivao je s "Bild Zeitungom". Stalni je suradnik enigmatskih časopisa "Feniks" i "Skandi Feniks", za koji radi naslovnice. Nagrađivan je na brojnim skupnim izložbama već više od 20 godina. Nagrade su stizale iz Koreje, Makdonije, Izraela, Argentine, Kine, Brazila, Rumunjske, Kube i, naravno, iz Hrvatske.

GALERIJA SOL

Na samom početku godine Milan Lekić je u Galeriji SOL u Trnskom predstavio svoje portret karikature.

"Radim brzo-poteznu portretnu karikaturu u trajanju 3 do 5 minuta. Vele ljudi i da sam talentiran" - našalio se Lex, koji zadnje tri godine radi portretne karikature na splitskom Đardinu. Svoju brzinu i kvalitetu Lex je demonstrirao i na otvorenju ove izložbe.

Milan Lekić, s izložbe

ODJECI S FESTIVALA

PORTO CARTOON, Portugal 2019

2700 radova, 620 karikaturista iz 73 zemlje
TEMA: JEZICI I SVIJET

Grand Prize: Luc Descheemaeker, Belgija
Second Prize: Mojmir Mihatov, Hrvatska
Third prize: David Vela, Španjolska

Honourable Mentions:

NIKOLA LISTEŠ, Hrvatska / WERNER ROLLOW, Njemačka / LOUIS POL, Australija / KLAUS PITTEK, Austrija / CONSTANTIN SUNNERBERG, Belgija / VALENTIN GEORGIEV, Bugarska JIET KUSTANA, Indonezija / MAHBOOBEH PAKDEL, Iran / MIHAI IGNAT, Rumunjska / VALENTIN DRUZHININ, Rusija MUSA GUMUS, Turska

GOLDEN KEG, Slovačka 2019

25th International Cartoon Humour Competition
473 rada / 167 karikaturista / 37 zemalja
Tema: Pivo

Grand Prix: Muzaffar YULCHIBOEV (Uzbeki.)

1st Prize: Fero MRÁZ (Slovačka)
2nd Prize: Slawomir MAKAL (Poljska)
3rd Prize: Miroslav BARVIRČAK (Slovačka)

Honorable mentions

Milan ALAŠEVIČ (Slovenija), Gabriele CORVI (Italija), Mileta MILORADOVIĆ (Srbija), Natalia VARCHENKO (Cipar), Emil ŠOUREK (Češka), Konstantin KAZANCHEV (Ukrajina), Olexy KUSTOVSKY (Ukrajina), Makhmudjon ESHONKULOV (Uzbekistan) ...

HumoDEVA 2018, Rumunjska

Tema: SAVEZ STVARA SNAGU, LOŠA SREĆA, SLOBODNA

GOLD PRIZE Oguz Demir (Turska) i Doru Axinte (Rumunjska)

SILVER PRIZE Stefaan Provijn, Belgija
BRONZE PRIZE Gelu Pascal (Rumunjska) i Firuz Kutal (Norveška)

EXCELLENCY - Special Honor Diploma:

Marco Dagostino, Italija, Damir Novak, Hrvatska, Askin Ayrancioglu, Turska, Yuksel Cengiz, Turska, Amir Khaleghi, Iran, Rafael Correa, Brazil, Marco DeAngelis, Italija, Oleg Gutsol, Ukrajina ...

"CITTA DI TRENTO", Italija 2019

Tema: ODAKLE VJETAR PUŠE ?

FIRST PRIZE: Reza Rahimi (Iran)

SECOND PRIZE: Mojmir Mihatov (Hrvatska)
THIRD PRIZE: Predrag Sribljanin (Srbija)

SPECIAL MENTIONS:

Flavia Cuddemi (Italija), Ilya Katz (Izrael), Josef Prchal (Češka), Lin Yi-Ru (Tajvan), Musa Gumus (Turska), Orlando Cuéllar (Kolumbija), Sergio Tessarolo (Italija), Vladimir Kazanevsky (Ukrajina)

Cartoon Competition Bobritsa 2019, Ukrajina

Tema: bumbar, pčela, trut, osa, pčelinji proizvodi...

Grand prize - Esmaeil Babaei, Iran

1st place - Damir Novak, Hrvatska (HDK)
2nd place - Seloi Peters, Brazil
3rd place - Yu Liang, Kina

Laureate Diploma:

Silvano Mello, Brazil / Cai Weidong's, Kina / Mojmir Mihatov, Hrvatska / Vladimir Khakhanov, Rusija / Ivan Anchukov, Rusija / Omar Pérez, Španjolska / Muzaffar Yulchiboev, Uzbekistan

Turhan Selcuk Cartoon Competition / TURSKA 2019

48 država / 435 karikaturista / 1687 radova

First Prize Soman TORABI - IRAN

Second Prize Javad TAKJOO -IRAN
Third Prize Muhittin KÖROGLU-TURSKA

HONORABLE MENTIONS

Valentin DRUZHININ - RUSIJA, Jordon POPILIEV - S.MAKEDONIJA, Hikmet CIL -TURSKA Hicab DEMIRCI - TURSKA, Ivailo TSVETKOV - Special Award Hule HANUŠIĆ - AUSTRUJA

CMIA International Competition 2019 Beijing - KINA

Kategorija: Zen Master HUIENENG"

Gold prize: Parisa NOROLAH (Iran)

Silver prize: Omar ZEVALLOS (Peru), Carlos AMORIM (Brazil)
Bronze prize: Diesta Noor SHINTA (Indonezija), Morhaf YOUSSEF (Sirija)

Award of Excellence:

Mojmir MIHATOV (Hrvatska), Aleksei KIVOKURTCHEV (Rusija), Alexei TALIMONOV (Ukrajina), Andzej Ande PIJECT (Kanada), Cai WEIDONG (Kina), Hiorean CORNEL (Rumunjska), Edwin PERALES (Peru), Jit KUSTANA (Indonezija) ...

15th International Cartoon Contest, SIRIJA

500 karikaturista iz 67 zemalja

Tema: VRIJEME

FIRST PRIZE: Pavel Matuška- Češka

SECOND PRIZE: Alexandr Klishchenko - Rusija
THIRD PRIZE: Vladimir Pavlík - Slovačka

SPECIAL PRIZE:

Mihai Ignat - Rumunjska, Doru Axinte - Rumunjska, Hule Hanušić - Austrija

KOLAŠIN 2019, CRNA GORA

220 autora, 53 zemlje, 805 karikatura
Tema: Crna Gora u karikaturi / slobodna

First Prize: Milijan Obrenić, Crna Gora

Second Prize: Nima Shamiri, Iran
Third Prize: Milenko Kosanović, Srbija

Special Prize:

Yuksel Cengiz (Turska), Nader Hafezi (Iran), Sergey Sichenko (Izrael), Miro Georgijevski (S.Makedonija), Raed Khalil (Sirija), Goran Čelićanin (Srbija), Marko Ivić (Hrvatska),

Mahboubeh Pakdel (Iran), Mihai Ignat (Rumunjska), Vasilij Alexandrov (Rusija)

The 29th edition, 2019, Suceava, Rumunjska

Tema: PODJELA

First Prize Esmaeil Babaei - Iran

Second Prize Raed Khalil - Sirija
Mojmir Mihatov - Hrvatska (HDK)
Third Prize Milenko Kosanović - Srbija
Muzaffar Yulchiboev - Uzbekistan

51st WORLD GALLERY of CARTOONS SKOPLJE 2019

Mojmir Mihatov, Hrvatska - GRAND PRIX

Shahrokh Heidari, Francuska - I AWARD
Luc Descheemaeker, Belgija - II AWARD
Hule Hanušić, Austrija - III AWARD
Konstantin Kazanchev, Ukrajina - III AWARD
Mileta MILORADOVIĆ, Srbija - III AWARD
Saman Torabi, Iran - III AWARD
Furkat USMANOV, Uzbekistan - III AWARD

SPECIAL AWARDS:

Ratko Maričić, Hrvatska

Anatolij Stankulov, Bugarska
Oleg Dergachov, Kanada
Pawel Stanczyk, Poljska
Peter Nieuwendijk, Nizozemska

NASREDDIN HODJA, TURSKA 2019

810 karikaturista / 76 zemalja / 1747 radova

GRAND PRIZE

Galym Boranbayev - Kazahstan

HONOUR PRIZE

Grzegorz Szumowski - Poljska, Lubomir Mihailov - Bugarska, Borislav Stanković - Srbija, Tošo Borković - Srbija, Kazanevsky Vladimir - Ukrajina

SPECIAL PRIZES

Mojmir Mihatov - Hrvatska, Kambiz Derambakhsh - Iran, Aristides E.Hernandez Guerrero - Kuba, Marco Ramos - SAD, Nikolay Sviridenko - Uzbekistan, Ali Shahali - SAD, Mikhail Zlatkovsky - Rusija, Bobo Pernecky - Slovačka, Ronaldo Cunha Dias - Brazil, Silvano Mello - Brazil, Ömer Çam - Turska ...

7th "RED MAN", Kina 2019

PORTRET KARIKATURA (Mona Lisa ...)

GOLDEN PRIZE: DORIAN ESTRADA ARROYO / PERU

EXCELLENT PRIZES:

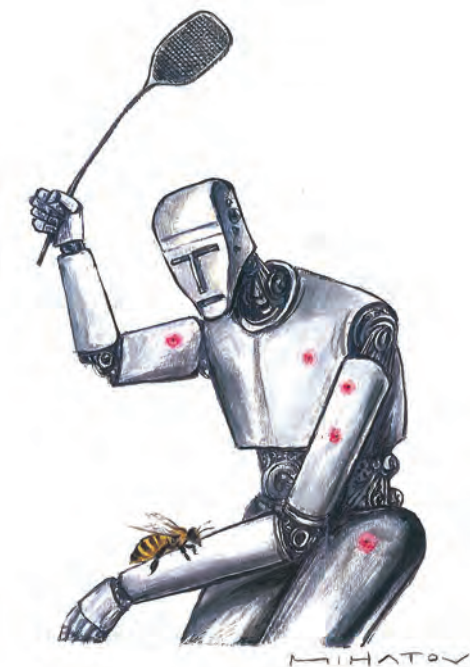
RAUL DE LA NUEZ / USA, KUANG ZUHAI / KINA, MOJMIK MIHATOV / HRVATSKA, MAHBOOB PAKDEL / IRAN, MAHSA ESKANDARI / IRAN, HU MIN / KINA, ANTONIO SANTOS / PORTUGAL, SEPIDEH FARAMARZI / IRAN

36th AYDIN DOGAN 2019, Turska
Second Place Mojmir Mihatov

CITTA DI TRENTO, Italija 2019
SECOND PRIZE: Mojmir Mihatov (Hrvatska),
Tema: Odakle vjetar puše?

CARTOON COMPETITION
BOBRITSA 2019, Ukrajina, Laureate
Diploma Mojmir Mihatov
Tema: bumbar, pčela, trut, osa

51st WORLD GALLERY of CARTOONS,
Skoplje 2019
GRAND PRIX Mojmir Mihatov

51st WORLD GALLERY of CARTOONS
Skoplje 2019

3. nagrada Hule Hanušić (Austrija)

Turhan Selcuk Cartoon Competition
TURSKA 2019

Special Award Hule HANUŠIĆ (Austrija)

Cartoon Competition Bobritsa 2019, Ukrajina,
Prvo mjesto Damir Novak
Tema: bumbar, pčela, trut, osa ...

15. MEĐUNARODNI FESTIVAL KARIKATURE SOLIN 2019
Grand Prize Joško Marušić